

ת"פ 37760/12/11 - מדינת ישראל נגד משה יעל

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 37760-12-11 מדינת ישראל נ' יעל

לפני
בעניין: כב' השופט מרדכי כדורי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
משה יעל

הנאשם

גזר דין

הרקע:

הנאשם הורשע על פי הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של הונאה בכרטיס חיוב, לפי סעיף 17 לחוק כרטיסי חיוב תשמ"ו-1986.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במהלך חודש אוקטובר 2010, ביצע הנאשם עסקאות רכישה באמצעות הטלפון בסך כולל של כ-1,700 ₪. במהלך ביצוע הרכישות טען הנאשם באוזני המוכר כי שכח את כרטיס האשראי שלו אצל אשתו, וביקש ממנו לשוחח עמה. המוכר שוחח עם אישה, שפרטיה אינם ידועים, וזו מסרה לו פרטים של כרטיס אשראי גנוב.

בדרך זו רכש הנאשם פיצה, מזון מהיר ומחשב נייד ששווי 999 ₪.

תמצית טענות הצדדים:

המאשימה טענה כי עבירה של הונאה בכרטיס חיוב פוגעת בערכים מוגנים של חיי מסחר תקינים והגנה על קניין הציבור.

המאשימה ציינה לזכותו של הנאשם כי הוא לקח אחריות, הודה במעשיו וחסך מזמנו של בית המשפט. עם זאת ציינה כי לנאשם הרשעות קודמות של הונאה ומרמה, לרבות גניבת כרטיס חיוב והונאה בכרטיס חיוב. בנוסף, לנאשם הרשעות קודמות בעבירות רכוש, סחיטה באיומים, מין וסמים.

המאשימה הפנתה לאמור בתסקיר שירות המבחן בדבר התנהלות מניפולטיבית של הנאשם, נטייתו להימורים, והשתתפותו בעבר במסגרת טיפולית רק כדי לעמוד בדרישות שחרור שלישי, כאשר במהלך הטיפול הנאשם המשיך

להמר ונעצר בשל ביצוע מעשי פריצה וגניבה חדשים.

לטענת המאשימה, הנאשם לא לוקח עצמו בידיים, לא עושה שינוי באורחות חייו ובדפוסי אישיותו, לא רואה את הפגיעה באחר ולא מבין את חומרת מעשיו.

לאור האמור ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם עונשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

ב"כ הנאשם הפנתה לכך שהנאשם כבן 40, נשוי ואב לשלושה קטינים. עוד הפנתה ב"כ הנאשם לפרק הזמן הארוך שחלף מאז ביצוע העבירה, לכך שהנזק שגרם הנאשם מסתכם ב-700 ₪ בלבד, שכן המחשב הנייד שרכש הוחזר למוכר, ולהודאתו של הנאשם בהזדמנות הראשונה, אשר חסכה זמן שיפוטי יקר.

הסנגורית טענה כי לנאשם חובות כבדים, הוא מתגורר בדוור ציבורי, מוכר ללשכת הרווחה, בעיקר בשל מצבו הכלכלי, וביצע את העבירה על רקע המצב הכלכלי הקשה בו הוא שרוי. כן ציינה כי מאז ביצוע העבירה הנאשם מנסה לשקם את חייו, ולאחרונה החל לעבוד שעות רבות ביום. לטענת ב"כ הנאשם, הטלת עונש מאסר, ולו בעבודות שירות, תפגע קשות במשפחתו של הנאשם, אשר תיוותר ללא מקור פרנסה.

לאור האמור ותוך הפנייה לפסיקה, ביקשה ב"כ הנאשם להסתפק בעונש של מאסר על תנאי וקנס.

הנאשם טען כי ביצע את העבירה על רקע מצב כלכלי קשה מאוד, ועל מנת לזון את ילדיו הרעבים. את המחשב רכש הנאשם לצורכי הלימודים של בנו, אך החזירו והביע חרטה.

תסקיר שירות המבחן

שירות המבחן פירט בתסקירו את נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והכלכליות של הנאשם, קשייו הרגשיים, ומציאות החיים המורכבת שלו.

שירות המבחן ציין כי לנאשם נטייה להימורים אשר הובילה אותו לחובות כבדים, וכי משפחתו מוכרת ללשכת הרווחה בשל מצבה הכלכלי, ומצויה ברמת הזכאות הגבוהה ביותר.

עוד ציין שירות המבחן כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו, והסביר כי ברקע להם מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו והבושה שחש כאשר ילדיו ביקשו ממנו להזמין אוכל מוכן ולא היה באפשרותו לממן זאת.

שירות המבחן העריך כי הנאשם ביצע את העבירה לאחר תכנון מוקדם ומניפולטיביות ומתוך רצון לרווח כספי וכי הנאשם חסר יכולת לראות את הפגיעה באחר ואינו מסוגל להבין את חומרת מעשיו.

לנוכח המפורט בתסקיר נמנע שירות המבחן מהמלצה בעניין הנאשם, תוך שציין את הערכתו כי הנאשם אינו בשל בשלב זה להפיק תועלת מקשר טיפולי.

דין והכרעה

השימוש בכרטיסי חיוב קנה לו שביתה במשק, כאשר היקף הרכישות של משקי הבית בכרטיסי אשראי הולך וגדל מדי שנה (ה"ע (י-ם) 4630/01 **בנק לאומי לישראל בע"מ נ' סופר פארם (ישראל) בע"מ** 31/8/2006). מעשה הונאה בכרטיס חיוב פוגע באמונו של הציבור באמצעי תשלום זה ועלול להביא לצמצום השימוש בו, להעלאת העלות הכרוכה בביצוע רכישה באמצעותו ולפגיעה בחיי המסחר. בנוסף פוגע מעשה העבירה בקניינו של קורבן העבירה, וגורם נזק כספי.

לפיכך נקבע בפסיקה כי:

"מגמת החמרה בענישה ראויה גם לגבי עבירות השימוש בכרטיס החיוב. אמצעי תשלום זה הפך בשנים האחרונות למרכזי ונפוץ ביותר. אמינות המסחר באמצעותו מחייבת, כי השימוש בו ייעשה על-ידי הבעלים בלבד. לפיכך, כל שימוש בידי מי שאינו מורשה לכך, וכל שכן בידי מי שגנב את הכרטיס, עלול לשבש את מהלך המסחר התקין ולפגוע באמינותו של אמצעי מסחרי זה."
ת"פ (מחוזי י-ם) 1271/00 **מדינת ישראל נ' משה** (17/5/2001).

הנאשם ביצע מספר מעשי הונאה בכרטיס חיוב, במשך כשבועיים ימים, ובכך פגע פגיעה שאינה מבוטלת בערכים המוגנים הנ"ל. עם זאת, בהתחשב בכך שעלות מרבית המוצרים אותם רכש לא היתה גבוהה, ממתנת את עוצמתה של הפגיעה.

לשם קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם יש להתחשב בכך שהנאשם ביצע את מעשיו לאחר תכנון מראש, במידה מסוימת של תחכום, תוך שיתוף פעולה אם אישה שפרטיה אינם ידועים, אותה הציג כאשתו.

עוד יש להתחשב בכך שהנזק הכלכלי הישיר שנגרם ממעשיו של הנאשם הסתכם בכ- 1,700 ₪ בלבד, ובמצבו הכלכלי הקשה אשר הביא אותו לבצע את העבירה.

בהתחשב באמור ובמדיניות הענישה הנהוגה (ראו: ת"פ (שלום י-ם) 23813-09-10 **מדינת ישראל נ' גובראן** (16/1/2012), ת"פ (שלום י-ם) 17449-05-11 **מדינת ישראל נ' בן לולו** (12/5/2013), ת"פ (שלום י-ם) 1226/02, **פרקליטות מחוז ירושלים נ' לוי** (25/11/2003), ת"פ 2676/08 **תביעות ת"א שלוחת איילון נ' לוי** (1/1/2012), ת"פ (צפת) 19853-12-10 **תביעות צפת נ' יעקובשוילי** (10/2/2011), הכל תוך התאמת הנסיבות הנדונות בפסקי הדין הנ"ל לענייננו) נראה לי כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נע בין מאסר על תנאי בצירוף קנס לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

לצורך קביעת העונש בתוך מתחם הענישה יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את העובדה שנטל אחריות על מעשיו והודה בפתח ההליכים נגדו, החרטה שהביע והאחריות שלקח על מעשיו, העובדה שהחזיר את המחשב שרכש ובכך תיקן באופן חלקי את תוצאות העבירה ופרק הזמן שחלף מעת ביצוע העבירה. בנוסף יש להביא בחשבון את נסיבות חייו הלא פשוטות המפורטות בתסקיר שירות המבחן, וכן את הפגיעה שתגרם לו ולמשפחתו כתוצאה מהעונש שיטל עליו, במיוחד לנוכח מצבה הכלכלי הקשה של המשפחה.

לחובתו של הנאשם עומד עברו הפלילי, הכולל 4 הרשעות קודמות ב - 22 עבירות שונות ומגוונות, ובהן עבירה קודמת של הונאה בכרטיס חיוב בנוסף לעבירות מרמה, זיוף, גניבה, סחיטה באיומים, סמים ומין. עם זאת, אין להתעלם מכך שהעבירה הקודמת האחרונה בה הורשע הנאשם בוצעה על ידו בשנת 2008.

בהתחשב במכלול השיקולים הנ"ל סברתי כי העונש המתאים לנאשם הינו מאסר קצר שירוצה בדרך של עבודות שירות. אולם, מאחר והנאשם עצור, לא ניתן להשית עליו עונש זה.

לאור כל האמור אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

- 1.** מאסר בפועל למשך 45 יום החל מהיום.
- 2.** מאסר למשך 4 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, אם יעבור את העבירה בה הורשע.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז כסלו תשע"ה, 08 דצמבר 2014.